

Συζήτηση:Καππαδοκική διάλεκτος

Δεν είναι Καππαδοκιανή Γλώσσα;

Το μονο που ξερω ειναι οτι αν καποιος ηταν απο την Καππαδοκια τον αποτελουσαν Καππαδόκη. νομιζω οτι το σωστο ειναι Καππαδοκινη ωστοσο. Ας ψαξει καποιος σε λεξικο αν του ειναι ευκολο. --Nakos2208 22:40, 5 Ιουν. 2005 (UTC)

Είναι Καππαδοκική--Kalogeropoulos 23:10, 5 Ιουν. 2005 (UTC)

Θα επιχειρήσω να αναμορφώσω το άρθρο εισάγοντας μια ενότητα με θέμα "Βασικά Χαρακτηριστικά της Καππαδοκικής διαλέκτου". Επιπλέον, όπως και στην περίπτωση της Κατωιταλικής, η γλωσσολογική βιβλιογραφία αποκαλεί την Καππαδοκική πάντοτε **διάλεκτο** και εφεξής θα χρησιμοποιώ αυτόν τον όρο. Θα εισαγάγω επίσης ορισμένα δείγματα της διαλέκτου, καθώς και στοιχεία από την ιστορία της. Ευχαριστώ για τη φιλοξενία. Dr Moshe 10:25, 7 Μαΐου 2006 (UTC)

Εισήγαγα μια νέα ενότητα με θέμα "Διαλεκτολογική κατάταξη και έρευνα", καθώς και τη "Βιβλιογραφία" που έχω χρησιμοποιήσει. Υπό επεξεργασία βρίσκεται η ενότητα των "Βασικών χαρακτηριστικών...", η οποία θα χωρίζεται (όπως έκανα στην Κατωιταλική) σε φωνολογικά, μορφοσυντακτικά και λεξιλογικά χαρακτηριστικά. Θα ήταν καλό επίσης να μετονομαστεί το άρθρο σε **Καππαδοκική διάλεκτος** για τους λόγους που σημείωσα ανωτέρω. Κάθε σχόλιο ή παρατήρηση είναι (αυτονοήτως) ευπρόσδεκτα. Καλημέρα σε όλους. Dr Moshe 11:20, 9 Μαΐου 2006 (UTC)

Ολοκληρώθηκε η ενότητα των "Βασικών χαρακτηριστικών..." και θα προστεθεί επίσης κάποιο δείγμα της διαλέκτου (μάλλον παραμύθι ή μερικές παροιμίες), οπότε νομίζω ότι το άρθρο θα έχει πλέον την "οριστική" του δομή. Νομίζω ότι η ένδειξη *Το άρθρο χρειάζεται επέκταση* δεν είναι πλέον αναγκαία και θα παρακαλούσα κάποιον από τους διαχειριστές να την αφαιρέσει, αν το κρίνει κατάλληλο. Ευχαριστώ. Dr Moshe 12:56, 12 Μαΐου 2006 (UTC)

Η επεξεργασία τού άρθρου ολοκληρώθηκε. Dr Moshe 19:21, 12 Μαΐου 2006 (UTC)

Πολύ ωραίο άρθρο. Δίνει πραγματικά πολύ καλή και ολοκληρωμένη εικόνα της διαλέκτου. Δύο ερωτήσεις: Οι ομιλητές που ανακάλυψαν οι Janse και Παπαζαχαρίου πού βρίσκονται; Θα πρότεινα να το προσθέσουμε και στο λήμμα. Επίσης "το φαινόμενο της γλωσσικής μίξης" που αναφέρεις είναι αυτό που λέμε *attrition*; Το ρωτάω για να δούμε ποια είναι η μετάφραση και να το κάνουμε και αυτό δυνάμει λήμμα.--Valentin 22:27, 12 Μαΐου 2006 (UTC)

Αγαπητέ Valentin, ευχαριστώ για τα καλά σου λόγια. Όσον αφορά στις ερωτήσεις σου: **1)** Δεν γνωρίζω πού ακριβώς βρίσκονται οι εν λόγω ομιλητές. Στο συνέδριο του 2004 στη Μυτιλήνη, όπου συμμετείχα και εγώ, δεν θυμούνται να έγινε λόγος για το θέμα ούτε είδα τίποτε σχετικό στις σημειώσεις μου. Διάβασα όμως αργότερα ότι ελέχθη πως κατοικούν στη Μακεδονία, είναι μέσης ηλικίας και δεύτερης γενεάς, καθώς και ότι έχουν ευχερή γνώση της διαλέκτου και θετική στάση προς αυτήν. **2)** Ως γνωστόν, *attrition* σημαίνει "φθορά" και τέτοιου είδους αξιολογική παράμετρος δύσκολα θα υιοθετείτο από τη σύγχρονη ιστορική γλωσσολογία. Η Thomason αποφεύγει συστηματικά αυτόν τον όρο, η δε McMahon μάλλον τον καταδικάζει. Αναφέρομαι σε αυτό που η Thomason αποκαλεί *linguistic mixture* και που περιλαμβάνει εκτεταμένο δομικό δανεισμό από τη δότρια προς την αποδέκτρια γλώσσα. Όπως συμβαίνει και με άλλες περιπτώσεις που μελετά στο βιβλίο της, τέτοιου είδους φαινόμενα μίξεως οδηγούνται τελικά σε μιγαδοποίηση ή σε γλωσσικό αφανισμό. Αν χρειάζεσαι παραπομπές στα βιβλία των ανωτέρω συγγραφέων, είμαι στη διάθεσή σου. Ευχαριστώ και πάλι. Dr Moshe 22:21, 13 Μαΐου 2006 (UTC)

Ευχαριστώ για τις απαντήσεις. Οι ομιλητές, λοιπόν, είναι στην Ελλάδα. Το ρώτησα και το πρόσθεσα στο λήμμα, επειδή συνήθως αναφέρουμε αυτήν την πληροφορία στα γλωσσικά λήμματα. Το *attrition* χρησιμοποιείται, νομίζω, για να δηλώσει την ηγεμονική θέση της μιας γλώσσας σε σχέση με την άλλη και όχι ότι γενικά είναι κακό να αλλάζει η γλώσσα κλπ. Είναι πιο καταγγελτικό, ειδικά όταν πρόκειται για ιθαγενείς

γλώσσες που χάνονται. Το γλωσσική μίξη είναι πιο ουδέτερο. Το έβαλα και αυτό ως δυνάμει λήμμα της βικιπαίδειας (καλό εδώ δεν έχουμε καν λήμμα διάλεκτος, αυτό μας μάρανε αλλά τέλος πάντων).--Valentin 23:01, 13 Μαΐου 2006 (UTC)

Dialektos Kappadokias

Den eimai glwssologos alla exw mia istoria pou einai isws xrhsimh gia na mathoume perissotera gia ta Kappadokika idiwmata alla kai ton tropo pou diathrhthike h arxaia Ellhnikh glwssa.

H oikogeneia tou pappou mou katagetai apo Nussa (nefsehir) kai ths giagias mou katagetai apo thn perioxh thw Sillhs. Milhsa me ena siggeni pou megalwse stin perioxi kai irthe stin ellada to 22. Mou milise gia ta sillika, to idiwma twn Ellhnwn katoikwn thw Sillhs. Paradeigma: "Tsof tsaneis kali mi sou;" metafrasi "Ti kaneis kala eisai;" Otan ton rwthsa giati xrhsimopoieitai toso polu o hxos "ts" mou eipe mia istoria gia tous katoikous tiw Sillis. H katagwgh tous htan apo thn Xio kai egkatastathikan san prosfyges stin perioxh ths kappadokias. Oi Tourkoi tous upoxrewsan na mhn miloun ta Ellhnika alla autoi sunexisan na omiloun thn ellhnikh glwssa. Timwritikan me kopsimo tis epiglotidas alla autoi sunexisan na miloun thn Ellhnikh alla den mporousan na proferoun wrismena sumfwna opws to 'x'.

Akis Psilos

Αγαπητέ Άκη, σας ευχαριστούμε για τη συμμετοχή σας. Είναι εξαιρετικά ενδιαφέρον ότι έχετε προσωπικό άκουσμα από τη θνήσκουσα διάλεκτο της Σίλλης. Αν μου επιτρέπετε μια συμβουλή, όσον καιρό υπάρχουν εν ζωή ομιλητές τής διαλέκτου (και εύχομαι μακροήμερευση στους ηλικιωμένους συγγενείς σας), προσπαθήστε να μάθετε όσο περισσότερα γίνεται. Να ξέρετε ότι μια γλώσσα πεθαίνει, όταν παύει να έχει ομιλητές.

Από την άλλη πλευρά, πρέπει να ξέρετε ότι η φωνητική υφή δεν επικαθορίζεται από φυσικά ελαττώματα. Χιλιάδες αντιπαραδείγματα μπορούν να σας πείσουν ότι οι προστριβείς φθόγγοι *τσ/τζ* εισήλθαν στην Ελληνική ήδη τον μεσαίωνα και εμφανίζονται στις τέσσερις περιφερειακές διαλέκτους (Καππαδοκική, Ποντιακή, Κατωιταλική, Τσακονική), καθώς και στις δύο νότιες (Κυπριακή, Κρητική). Η παρουσία τους οφείλεται σε *ουράνωση* (palatalisation) και κατόπιν *προστριβοποίηση* (affrication) ορισμένων συμφώνων πριν από πρόσθιο κλειστό φωνήεν (ε, ι), καθώς και σε εισαγωγή σλαβικών, τουρκικών και ιταλικών (βενετικών) δανείων. Αν χρειάζεστε βιβλιογραφία, είμαι στη διάθεσή σας. Ειδικά σε εσάς θα συνέστηνα το βιβλίο του Θ. Κωστάκη για το ιδίωμα της Σίλλης (μπορείτε να το δείτε στη βιβλιογραφία του άρθρου). Ευχαριστώ. [Dr Moshe](#) 08:46, 20 Μαρτίου 2007 (UTC)

Διάλεκτος της Σίλλης

Αγαπητέ Dr. Moshe και φίλοι ευχαριστούμε για τήν εργασία όλων στην Βικιπαίδεια με σκοπό την διάσωση των Καππαδοκικών διαλέκτων. Δυστυχώς πολύ λίγοι Καππαδόκες γλύτωσαν την Τουρκική Γενοκτονία. Οι περισσότεροι απ' αυτούς ήρθαν στην Ελλάδα παιδιά με τις μανάδες τους ή ορφανά. Απο τα χωριά των προγόνων μου όλοι οι άνδρες και παιδιά πάνω απο 15 που ήταν στα χωριά εξοντώθηκαν στις εξαναγκαστικές πορείες εξορίας προς την Ανατολική Τουρκία. Όσοι λίγοι άνδρες ήταν στην Κωνσταντινούπολη για δουλειές ξέφυγαν τον φρικτό αυτό θάνατο.

Οι συγγενείς πρώτης γενιάς έχουν πεθάνει. Τα παιδιά τους γνωρίζουν κάπως την γλώσσα. Τα εγγόνια τους όμως γνωρίζουν λίγες προτάσεις. Διασώζονται επιστολές αν και οι περισσότερες είναι γραμμένες στην Τούρκικη γλώσσα με Ελληνικούς χαρακτήρες. Ανάμεσα στα γράμματα βρίσκει κανείς μερικές προτάσεις απο την τοπική διάλεκτο.

Η ιστορία για τους Χιώτες πρόσφυγες στην περιοχή της Σίλλης και το κόψιμο της επιγλωττίδας απο τους Τούρκους έχει επιβεβαιωθεί απ' όλους τους συγγενείς που μίλησα. Αυτούς που έζησαν στην περιοχή της Σίλλης αλλά κι αυτούς που ζούσαν σε γειτονικές περιοχές.

Καταλαβαίνω ότι υπάρχουν ωρισμένα κοινά στοιχεία των αρχαϊζουσων γλωσσών που απομονώθηκαν και έχουν διασωθεί μέχρι σήμερα. Η διάλεκτος της Σίλλης όμως είναι διαφορετική. Διαφορετική απο την Κυπριακή ή Ποντιακή διάλεκτο, ακόμα και απο τις άλλες Καππαδοκικές διαλέκτους. Οι μόνοι που μπορούσαν να καταλάβουν τα Σίλλικα ήταν οι εξ αγχιστείας συγγενείς τους, κι αυτοί με δυσκολία.

Μου έκανε εντύπωση ότι ακόμη και τα παιδιά της τρίτης γενιάς είχαν πρόβλημα να προφέρουν το γράμμα 'ξ' μέχρι την δευτέρα τάξη κι αυτό σε οικογένειες που δεν μιλούσαν στα παιδιά τις Καππαδοκικές διαλέκτους.

Έχετε επιστημονική γνώση και εμπειρία στην γλωσσολογία γι αυτό θα ήθελα να σας ρωτήσω κατά πόσο οι ήχοι των λέξεων και κατ' ακολουθίαν η γλώσσα εξαρτώνται απο το περιβάλλον και πόσο απο φυσικά και γενετικά χαρακτηριστικά π.χ κοιλότητα του ουρανίσκου ή προέκταση πηγουνιού;

Akis Psilos

Συνασίτικο γλωσσικό ιδίωμα.

Δεν είμαι ειδικός.Απλώς,σαν σινασίτης δεύτερης γενιάς που μεγάλωσα με τους δύο σινασίτες γονείς μου αλλά και με τους συγγενείς μου που ήταν και αυτοί σινασίτες, φυσικό είναι να είχα ακούσματα με τα "σινασίτικα" όπως τα έλεγαν τότε.Εδώ και 18-20 χρόνια συγκεντρώνω λέξεις από το σινασίτικο γλωσσικό ιδίωμα,με λέξεις όχι μόνο καταγεγραμμένες αλλά και λέξεις που χρησιμοποιούσαν στην καθημερινότητά τους οι σινασίτες,τις οποίες κατέγραψα από σινασίτες Αης γενιάς.Τώρα, εδώ στη Βικιπαίδεια, θά ήθελα να κάνω γνωστά στους ειδικούς επιστήμονες και άλλους που ασχολούνται με την Καππαδοκική αλλά και σ'αυτούς που έγραψαν γι'αυτην στην Βικιπαίδεια,ότι στη Σινασό και σε 4-5 άλλα χωριά της Καππαδοκίας μιλούσαν πάρα πολύ καλά τη ελληνική γλώσσα,πράγμα που επιβεβαιώνεται από πολλές πηγές.Π.χ. Του Ι.Σαραν.Αρχέλαου," Η ΣΙΝΑΣΟΣ, ήτοι Θέσις....και γλώσσα....των εν ταις επαρχίαις Καισαρείας και Ικονίου Ελληνικών κοινοτήτων και των εν αυταίς σωζομένων ελληνικών διαλέκτων εν σχέσει προς την εν Σινασώ λαλουμένην",του 1899, το Λεύκωμα "Η ΣΙΝΑΣΟΣ ΤΗΣ ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑΣ",του 1924, "Η Σινασός που έσβυσε",του Λάζαρου Τακαδόπουλου του 1982 κ.α, όπου υπάρχουν πολλά στοιχεία από το σινασίτικο γλωσσικό ιδίωμα,όπως φθογγολογικά,γραμματικά, συντακτικά,άσματα,παροιμίες,νανουρίσματα,παιγνίδια,παραμύθια,λεξιλόγια κ.λ.π.,σύμφωνα με τα οποία γίνεται φανερό οτι στη Σινασό ομιλούσαν και τραγουδούσαν καθαρά την ελληνική γλώσσα, με αρκετές αρχαίες λέξεις, φυσικά με ένα τοπικό ιδίωμα. Παραθέτω κατωτέρω δύο χαρακτηριστικά απλά παραδείγματα. Το πρώτο είναι απόσπασμα από παραμύθι,που περιλαμβάνεται στο βιβλίο του Ι.Σαραντ.Αρχέλαου,Η ΣΙΝΑΣΟΣ:Μια φορά ήτον ένας γέρος πολύ πλούσιος και είχε δύο παιδιά,ο μέγας ήτον διαβολεμένος,άδικος και φιλάργυρος,και ο μικρός ήτον πολύ καλός,γλυκόλαλος και καλόγνωμος,κανέναν δεν ήθελε να βλάψ'..... Το δεύτερο είναι απόσπασμα από χειρόγραφη Διαθήκη σινασίτισσας,προφανώς αναλφάβητης,αν κρίνουμε από την ανορθογραφία του κειμένου. Για τον λογο αυτόν το καταχωρώ εδώ όσον το δυνατό διορθωμένο,και υπάρχει στο βιβλίο του Λάζ.Τακαδόπουλου , Η Σινασός που έσβησε,είναι δε γραμμένη στις 20 Ιανουαρίου 1844 : Επειδή και το ανθρώπινον γένος είναι υποκείμενον εις θάνατον κατά την θείαν και Ευαγγελικὴν φωνήν οτι Γη, γη και εις Γην απελεύσει,στοχάζοντας και εγώ η ελαχίστη γυνή του μακαρίτη Βλάσιου, φοβούμενη το άκρον του θανάτου δρέπανον,καθώς.....Από τα παραπάνω κρίνεται σκόπιμο ότι θα πρέπει να ασχοληθούν κάποιοι ειδήμονες γλωσσολόγοι με το γλωσσικό ιδίωμα της Σινασού,που προφανώς διαφέρει από το εν γένει ιδίωμα της Καππαδοκίας.Σ'αυτό το έργο θα μπορέσουν να βοηθηθούν από το Σωματείο των σινασιτών Η ΝΕΑ ΣΙΝΑΣΟΣ που εδρεύει στον Πειραιά— Ανυπόγραφο σχόλιο του χρήστη Kyriakosvita (συζήτηση • συνεισφορά) .Kyriakosvita 07:09, 15 Σεπτεμβρίου 2010 (UTC)Κυριάκος Βλασιάδης

Σιλλιοτική η σιλλιαλιδική διάλεκτος

Τσοφ τσανης καλλιμινσυ = τι κανεις καλα εισαι ,λινοπνευμα=οικνοπνετμα,νιογου νιαρο=λιγο νερο,
Εναι= ετσι δεν ειναι και πολα αλλα, οσον αφορα την διαλεκτο. Η γιαγια μου η Αναστασια ,ειχε γεννηθει στην Σιλλη το 1895 και μου ελεγε οτι οι τουρκοι ηθελαν να τους κανουν τουρκοφωνους και εστελναν στρατο για να τους εκφοβισουν, οι Σιλλιοτες (Σιλλιαλιδες) ειχαν βαλει σκοπους στα υψωματα και μολις εβλεπαν τους τουρκους να ερχονται ειδοποιουσαν τους συνπατριωτες τους και επερναν τις οικογενειες τους και τις εκρυβαν στις κατακομβες που εχει η Σιλλη, παρα πολλα χρονια εψαχναν για να τους βρουν.
Καποτε ενας ποιο εξυπνος τουρκος βαθμοφορος που ειχε αποστολη τον εκμουσουλμανισμο των Ελληνοφωνων χριστιανων μπηκε στο χωριο και ειδε το [οτζακι να κεγει] οπως μου ειπε η γιαγια μου σε πολλα σπιτια

αλλα οι Σιλλιαλιδες πουθενα , καταλαβε οτι καπου εκει κοντα θα κρυβονται . Δεν εφυγαν αμεσως αλλα εβαλε στρατιωτες να ψαξουν ολη την Σιλλη και σε καποια στιγμη ενας απο αυτους ακουσε μεσα απο μια

τρυπα [αεραγωγο των κατακομβων] μια παιδικη ψωνη [μανα σελω μπιτσι], αμεσως το μεταφερει στον αζ/κο του και εκεινος διεταξε οπου υπαρχει τρυπα σην γη να ριξουν σβουνιες αναμενες και κλιμασιδες .
Πνιγμενοι απο τους καπνους βγηκαν εξω σαν τα ποντικια, τους επιασαν και εκοψαν τις γλωσσες ολων των Σιλλιαλιδων απο νεογεννητο μεχρι γερο 100 χρονων, για να μην ξαναμνηλουν ελληνικα, ετσι νομιζαν.
Οι Σιλλιαλιδες ομως με την Ελληνικη εξυπναδα, καταφεραν και κρατισαν την γλωσσα τους και την μετεδωσαν στα παιδια τους με την σιλλιοτικη διαλεκτο χρησιμοποιοντας τα ουρανικα και χειλικα συμφωνα.
αυτα μου εξιστορισε η γιαγια μου.

Το εργο σας ειναι παρα πολυ καλο , συχαριτηρια σε ολους σας που το σκευτικατε και το πραγματοποιησατε. Γιατι αυτα δεν γραφοντε πουθενα ,ετσι νομιζω, θα υπαρχουν και αλλα που δεν

γνωριζει ο κοσμος για τις χαμενες πατριδες και την συμπεριφορα των τουρκων στο Ελληνικο στοιχειο.

ευχαριστω για την ολιγολεπτη συζητηση. Γ. Πετρισης, ΚΑΠΑΔΟΚΗΣ ΕΚ ΜΗΤΡΟΣ.

Πηγές άρθρων και Συνεισφέροντες

Συζήτηση:Καπαδοκική διάλεκτος *Πηγή:* <http://el.wikipedia.org/w/index.php?oldid=2588311> *Συνεισφέροντες:* Akis Psilos, Alaniaris, Diderot, Dr Moshe, Kalogeropoulos, Kyriakosvita, MARKELLOS, Nakos2208, Nataly8, Valentin, 4 ανώνυμες επεξεργασίες

Άδεια

Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0 Unported
<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>